

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Rahandusministeerium
info@fin.ee; Mirjam.Rannula@fin.ee

Teie 28.02.2025 nr 1.1-10/1071-1
Meie 21.03.2025 nr 4/51

Arvamuse esitamine krediiditeabe jagamise seaduse eelnõu kohta

Lugupeetud Jürgen Ligi!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Rahandusministeeriumit võimaluse eest avaldada taas arvamust krediiditeabe jagamise seaduse eelnõu kohta. Oleme eelnõuga tutvunud ning esitame järgnevalt Kaubanduskoja seisukohad:

1. Eelnõu § 7 lg 2 sätestab, et krediiditeabe andja edastab tarbijakrediidilepingust tuleneva kohustuse täitmisega viivitamise fakti, kui see on asjakohane, registripidajale üksnes juhul, kui kohustuse täitmise tähtpäevast on möödunud 14 päeva. Isikuandmete kaitse seaduse § 10 lg 1 kohaselt võlasuhte rikkumisega seotud isikuandmete edastamine kolmandale isikule ja edastatud andmete töötlemine kolmanda isiku poolt on lubatud andmesubjekti krediidivõimelisuse hindamise eesmärgil või muul samasugusel eesmärgil ning üksnes juhul, kui vastutav või volitatud töötleja on kontrollinud edastatavate andmete õigsust ja õiguslikku alust isikuandmete edastamiseks ning on registreerinud andmeedastuse.

Soovime rõhutada, et isikuandmete kaitse seaduse § 10 lg 2 p 4 kohasel ei ole aga sellisel eesmärgil andmete kogumine ja kolmandatele isikutele lubatud, kui lepingu rikkumisest on möödunud vähem kui 30 päeva. Eelkirjeldatust tulenevalt ei ole eelnõu § 7 lg-s 2 sätestatud 14 päeva nõue kooskõlas isikuandmete kaitse seaduse § 10 lg 2 p 4-ga.

Kaubanduskoda palub viia eelnõu § 7 lg 2 kooskõlla isikuandmete kaitse seadusega.

2. Kaubanduskoda palus Rahandusministeeriumile 31.12.2024 saadetud arvamuses krediiditeabe jagamise registriga seoses eelnõud ja/või seletuskirja täpsustada selles osas, et mis saab siis, kui pank ja pangatöötaja vaatavad ebaseaduslikult krediidiregistrist tarbija andmeid ning milline on sellisel juhul töötaja vastutus. Lisaks palusime tarbija õiguste kaitseks lisada eelnõusse täiendavaid meetmeid.

Rahandusministeeriumi koostatud kooskõlastustabeli kohaselt on Kaubanduskoja kommentaarile antud selgitus selles osas, kuidas päringu tegemisel tuleb rakendada isikuandmete vastutava töötleja asjakohaseid tehnilisi

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA

TOOM-KOOLI 17, 10130 TALLINN / REGISTRIKOOD 80004733 / TEL: +372 604 0060 / KODA@KODA.EE / WWW.KODA.EE

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA ON SUURIM ETTEVÕTJAJD ESINDAV ORGANISATSIOON EESTIS, Kuhu kuulub üle 3500 ettevõtte, kellest ENAMUS ON VÄIKESE- JA KESKISE SUURUSEGA. KOJA LIIKMED ANNAVAD ÜLE 40 PROTSENDI EESTI ETTEVÕTETE KÄIBEST, LIGI 40 PROTSENTI PUHASKASUMIST JA TASUVAD ÜLE 40 PROTSENDI RIIKLIKEST MAKSUDEST. KODA ESINDAB JA KAITSEB KÕIGI ETTEVÕTJATE ÜHISHUVE NING ON MITTERIIKLIK JA APOLIITLINE ORGANISATSIOON.

ja korralduslikke meetmeid, et tagada ja suuta tõendada isikuandmete töötlemist kooskõlas isikuandmete kaitse üldmäärusega (edaspidi IKÜM art 24 lõige 1). Samuti peab vastutav töötaja rakendama tehnilisi ja korralduslikke meetmeid, millega tagatakse, et vaikimisi töödeldakse ainult isikuandmeid, mis on vajalikud töötlemise konkreetse eesmärgi saavutamiseks (IKÜM art 25 lõige 2). Sarnased kohustused on asutusel ja isikul ka registri vastutava töötajana (IKÜM art 28). Lisaks on kooskõlastustabelis selgitatud, et vastutus IKÜM-is ja KTS-is sätestatud isikuandmete töötlemise nõuete rikkumise eest on ette nähtud IKS-is.

Kuigi oleme tänulikud antud selgituste eest, siis palume nende selgitustega täiendada ka eelnõu seletuskirja, et oleks üheselt aru saada, mis nõuded rakenduvad asutusele või isikule päringutele tegemisele ning kust tulevad päringutega seotud vastutuse nõuded ning kuidas vastutavad pank ja pangatöötajad, kui nad rikuvad andmete töötlemise nõudeid või lekitavad näiteks isikuandmeid meediale

3. Eelnõu § 10 lg 1 p 2 ütleb, et registripidajal on kohustus võimaldada juurdepääs krediitideaberegistris sisalduvatele andmetele tarbijale ja käendajale enda kohta. Samas on Rahandusministeerium eelnõu kooskõlastustabelis Kaubanduskojale punktis 1 andnud selgituse, et tarbijale tagatakse registris ülevaade nii võetud finantskohustustest kui päringulogidest. Tegemist on IKÜM artiklis 15 sätestatud õigusega, mille realiseerimine soovitakse registris muuta tarbijale võimalikult mugavaks.

Kuigi Rahandusministeeriumi selgituste kohaselt on tarbijale tagatud ka päringulogide info, siis hetkel ei ole eelnõus sätestatud, et tarbijal päringulogidele juurdepääs oleks, kuna eelnõu § 10 lg 1 p 2 viitab nagu tarbijal oleks juurdepääs üksnes ülevaatele enda finantskohustuste kohta.

Eelkirjeldatust tulenevalt palub Kaubanduskoda eelnõu § 10 lg 1 p-i 2 muuta nii, et oleks üheselt selge, et tarbijal on juurdepääs nii enda võetud finantskohustuste infole kui ka tema kohta tehtud päringulogidele.

4. Kaubanduskoda on seisukohal, et eelnõu peaks sätestama täiendavad tarbijat kaitsvad meetmed ning tarbijat võiks meie hinnangul kaitsta lahendus, kus tarbijale tuleb teavitust, kui tema kohta on tehtud päring registris. Kuna päring tarbija krediitdivõimekuse hindamiseks tuleb teostada enne krediitilepingu sõlmimist tarbijaga, siis teavituste saatmine tarbijale tagaks selle, et tarbija saab kontrollida asjaolu, et tema kohta on ikka päring tehtud ainult siis, kui ta on soovinud krediitilepingut sõlmida. Kuna eelnõu ei sisalda sätteid selle kohta, kas ja kuidas registripidaja kontrollib, kas tarbija on esitanud tahteavalduse krediitilepingu sõlmimiseks, siis aitaks Kaubanduskoja hinnangul tarbija teavitamine kaitsta tarbija õigusi.

Seega palume tarbija õiguste kaitseks lisada eelnõusse täiendav meede, et tarbijat teavitatakse, kui tema kohta on tehtud päring krediitiregistrisse.

5. Eelnõu § 57 sätestab, et „Enne käesoleva seaduse jõustumist sõlmitud ja kehtiva tarbijakrediitilepinguga seotud krediitideabe edastab krediitideabe andja registripidajale viie kuu jooksul arvates käesoleva seaduse jõustumisest vastavalt

käesoleva seaduse § 64 lõikele 1". Kuigi võrreldes eelnõu esimese versiooniga on eelnõu §-s 57 sätestatud üleminekuperiood viidud kahe kuu pealt viie kuu peale, on Kaubanduskoja hinnangul siiski üleminekuperiood liiga lühike. Oleme seisukohal, et kuna registri kasutusele võtmine nõuab paljude osapoolte koostööd, mitmeid erinevaid protsesse ning testimisi, mille käigus võib ilmned ka vigasid, siis on mõistlik eelnõu §-s 57 sätestatud üleminekuperioodi veelgi pikendada.

Kaubanduskoja hinnangul võiks üleminekuperiood olla vähemalt 1 aasta, et register saaks edukalt ning ilma vigadeta tööd alustada.

6. Eelnõu § 12 lg 5 kohaselt „Registripidajaga sõlmitava registripidamise lepingu kehtivusaeg ei või ületada viit aastat”. Kaubanduskoda tõi ka varasemas tagasisides välja, et esimese tulevase registripidaja puhul on Kaubanduskoja hinnangul viie aastane lepingu kehtivuse aeg liiga lühike. Kuna viie aastase perioodi sisse on arvestatud 2-3 aastat arendus- ja ülesseadmisperiood, siis tähendab see seda, et registripidajal ei pruugi olla võimalik tehtud kulutusi tagasi teenida ning sellest tulenevalt võiks esimese registripidaja tegutsemise perioodi pikendada näiteks 2 aasta võrra. Lisaks soovime rõhutada, et registripidaja tegutsemise periood mõjutab ka registri päringutasu. Kui kulud tuleb katta 5 aastaga, tõuseb päringuhind, mis suurendab krediidi lõpphinda tarbijale ehk pikem leping vähendaks lõpuks ka ühe päringu hinda. **Seega teeme uuesti ettepaneku pikendada esimese registripidaja lepingu perioodi näiteks 2 aasta võrra.**

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor

Ireen Tarto

Ireen.tarto@koda.ee; [+372 604 0072](tel:+3726040072)